

Rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 19.10.1960, sp. zn. 8 Co 509/60, ECLI:CZ:MSPH:1960:8.CO.509.1960.1

Číslo: 44/1961

Právní věta: Základní podmínky dodávky platné pro socialistické organizace se nevztahují na právní vztahy mezi občany a socialistickými organizacemi. V případě vadně provedené opravy motorového vozidla nelze tedy v těchto případech použít ustanovení bodu 47 základních podmínek dodávky ministerstva dopravy pro provádění generálních a středních oprav silničních motorových vozidel, terénních motorových vozidel, přívěsů a celkových oprav motorů; provozovatel motorového vozidla může požadovat přiměřenou slevu z odměny podle § 450 obč. zák.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 19.10.1960

Spisová značka: 8 Co 509/60

Číslo rozhodnutí: 44

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Smlouvy, Základní podmínky dodávky

Předpisy: 141/1950 Sb. § 450

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 44/1961 sb. rozh.

Základní podmínky dodávky platné pro socialistické organizace se nevztahují na právní vztahy mezi občany a socialistickými organizacemi.

V případě vadně provedené opravy motorového vozidla nelze tedy v těchto případech použít ustanovení bodu 47 základních podmínek dodávky ministerstva dopravy pro provádění generálních a středních oprav silničních motorových vozidel, terénních motorových vozidel, přívěsů a celkových oprav motorů; provozovatel motorového vozidla může požadovat přiměřenou slevu z odměny podle § 450 obč. zák.

(Rozhodnutí městského soudu v Praze z 19. října 1960, 8 Co 509/60)

Žalující podnik uplatnil proti žalovanému dr. V. K. - provozovateli motorového vozidla nárok na doplacení neuhrazeného zbytku faktury za provedenou opravu motoru. Dovolával se přitom základních podmínek dodávky ministerstva dopravy pro provádění generálních a středních oprav

silničních motorových vozidel, terénních motorových vozidel, přívěsů a celkových oprav motorů.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, a to jednak z toho důvodu, že faktura je předražená, jednak požadoval slevu za dílo, které bylo provedeno vadně, konečně pak vznesl námitku započtení do výše zažalované částky, a to i pro škody, které žalobce žalovanému způsobil tím, že musel si znovu dát opravit motor.

Obvodní soud pro Prahu 1 shledal nárok žalobce na doplacení neuhrazeného zbytku faktury oprávněným především proto, že nárok žalovaného na slevu ceny díla zanikl preklusí podle § 235 obč. zák. Neuznal ani vzájemné pohledávky namítané k započtení.

Městský soud v Praze rozhodnutí soudu první stolice potvrdil.

Z odůvodnění:

Prvý soud se postavil na správné stanovisko, že základní podmínky dodávky platné pro socialistické organizace se nevztahují na právní vztahy mezi občany a socialistickými organizacemi.

Základní podmínky dodávky se po prvé v právním řádu objevují po vydání vyhl. č. 57/1953 Ú. l. a dále pak dostaly svůj právní podklad ve vl. nař. č. 33/1955 Sb., o hospodářských smlouvách. Podle dnes platného právního řádu jejich právním základem je ustanovení § 192 zák. č. 69/1958 Sb., podle něhož dodavatelská ministerstva byla zmocněna vydat v dohodě s odběratelskými ministerstvy (ústředními úřady a orgány) základní podmínky dodávky pro určité skupiny výrobků, prací nebo výkonů. Všechny právní předpisy, o které se základní podmínky dodávky opíraly, řešily pouze vztahy mezi organizacemi socialistického sektoru, nikoliv tedy vztahy mezi socialistickým sektorem a občany. Proto také spory zásadně řešila arbitráž, nikoliv soud. Základní ustanovení tzv. základních podmínek dodávky byla pak dnes pojata přímo do zákona č. 69/1958 Sb. Z toho všeho je patrné, že tzv. základní podmínky dodávky se týkají pouze vztahů mezi organizacemi socialistického sektoru. Plyne to ostatně i z bodu 2 a 7 základních podmínek dodávky min. dopravy pro provádění generálních a středních oprav silničních motorových vozidel, terénních motorových vozidel, přívěsů a celkových oprav motorů, které hovoří o tom, že je třeba zajistit splnění plánu a o tom, že jsou závazné při uzavírání hospodářských smluv.

Ve vztahu mezi žalobcem a žalovaným nelze proto použít základních podmínek, kterých se žalobce dovolává, ale případ je třeba posoudit podle ustanovení obč. zákoníka.

Požaduje tudíž žalovaný - jak první soud správně rozpoznal - aby mu byla přiznána přiměřená sleva z odměny podle § 450 obč. zák. Protože při odpovědnosti za vady díla platí jinak obecná ustanovení o odpovědnosti za vady (§ 225 a násl. obč. zák.), je nutno se především zabývat otázkou, může-li vůbec žalobce nárok z odpovědnosti za vady námitkou uplatnit. Podle § 236 obč. zák. může objednatel díla uplatnit nárok z odpovědnosti za vady zciziteli - zhotoviteli díla. Podle § 235 obč. zák. musí být nárok z odpovědnosti za vady uplatněn, jde-li o věci movité do 6 měsíců. Podle druhého odst. § 235 obč. zák. lhůta se počíná, jakmile nabyvatel měl možnost věc prohlédnout, popř. přezkoušet.

Ze srovnání § 231 a § 235 odst. 2 obč. zák. plyne nepochybně, že objednatel díla může uplatnit nárok z odpovědnosti za vady pouze tehdy, jestliže mimo to zciziteli oznámí vady bez zbytečného odkladu po tom, kdy měl možnost věc prohlédnout; pokud tak neučiní, platí, že nemá námitku. Ustanovení § 232 obč. zák. pak platí pro případ, kde jde o takové vady, které nemohly být nabyvatelem zjištěny při obvyklé pozornosti, nebo které zcizitel (zhotovitel díla) zatajil. V tomto případě § 231 neplatí, ale platí v plné míře § 235 obč. zák., protože § 232 odst. 1 výslovně stanoví, že vady nutno oznámit nejpozději ve lhůtách stanovených pro podání žaloby z odpovědnosti za vady. Tato lhůta, jak již řečeno, pak se počíná nikoliv snad teprve od doby, kdy nabyvatel (objednatel díla) vadu postřehl,

nýbrž již od doby, kdy nabyvatel měl možnost věc prohlédnout, popř. přezkoušet.

Podle nenapadeného zjištění prvního soudu měl žalovaný možnost věc si prohlédnout, popř. přezkoušet nejpozději od 5. 9. 1956. V odvolání tvrdí, že vadu díla oznámil žalujícímu podniku dne 3. 8. 1957. Z toho plyne nepochybně, že je správné stanovisko prvního soudu, pokud uvádí, že lhůta § 235 byla překročena proto, že žalovaný oznámil vadu žalobci po projití šestiměsíční lhůty, která počala již ode dne, kdy měl možnost si věc prohlédnout, nejpozději od převzetí vozu dne 5. 9. 1956.

Nelze souhlasit s odvoláním, že výklad prvního soudu by vedl k důsledku, že objednatel díla by musil za účasti odborníka po provedení opravy provést demontáž motoru.

Je nepochybné, že lhůta 6 měsíců ode dne, kdy objednatel díla má možnost si věc prohlédnout, je dostatečná, aby o jakosti díla se důkladně mohl přesvědčit. Právě proto, že šlo patrně o vadu skrytou, nelze trvat na podmínkách § 231 obč. zák.; lhůta § 235 platí však bez jakéhokoliv omezení i v případě vady skryté, protože ve všech případech nutno předpokládat, že v této lhůtě vady věci či díla se musí již projevit.

Je-li vyloučen nárok na slevu ceny díla z důvodu nastalé prekluse, nemůže být oklikou uplatňován nárok na náhradu škody, opřeny o skutečnost, že oprava musela být provedena nákladem, který se právě rovná reklamované slevě ceny díla.